

PIOTR MUCHOWSKI

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI
„CULTURES IN CONVERSATION: LESSONS LEARNT
FROM HEBREW LITERATURE AND JEWISH HISTORY”
(UNIwersytet im. Adama Mickiewicza, 21ST-22ND JUNE, 2010)
ORAZ „BIBLE AND BIBLICAL STUDIES IN HUMAN CONTEXT”
(WYŻSZA SZKOŁA FILOLOGII HEBRAJSKIEJ, 23RD-24TH JUNE, 2010)

Konferencja „Cultures in conversation: lessons learnt from hebrew literature and jewish history”, która odbyła się w dniach 21-22 czerwca 2010 w Katedrze Studiów Azjatyckich UAM, jest pierwszą z serii czterech konferencji planowanych w latach 2010-2013 i organizowanych w ramach projektu „Dialog międzykulturowy podstawą społeczeństwa obywatelskiego” (Kapitał Ludzki, poddziałanie 4.1.1: Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni). Zgodnie z zadaniami projektu, konferencje mają przyczynić się do rozwoju współpracy Katedry Studiów Azjatyckich z ośrodkami akademickimi w Izraelu, w szczególności zaś do rozwoju jej działalności dydaktycznej. Tematyka konferencji skupiała się na zagadnieniach związanych z nauczaniem literatury hebrajskiej oraz historii i kultury Żydów. Udział w niej wzięło kilkudziesięciu badaczy z Uniwersytetu w Tel Awiwie, Uniwersytetu Ben Guriona, Uniwersytetu Hebrajskiego, Uniwersytetu w Kolonii, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i innych uniwersytetów polskich. W trakcie konferencji wygłoszono dwadzieścia referatów, w czterech sesjach tematycznych: Historia Żydów, Literatura hebrajska, Karaimoznawstwo, Mistycyzm. Niektóre z referatów miały szczególnie ważny poznawczy charakter i dotyczyły doniosłych problemów badawczych, takich jak rozwój edukacji języka hebrajskiego w okresie nowożytnym, edycja tekstów karaïmskich z terenów I Rzeczypospolitej, nieznanne aspekty magii żydowskiej w średniowieczu. W dyskusji podsumowującej podkreślano potrzebę kontynuacji polsko-izraelskich spotkań naukowych oraz udziału w nich polskich studentów hebraistyki i judaistyki. Referaty wygłoszone w trakcie konferencji:

Session 1. Jewish History I

Zohar Shavit (TAU), The enforcement of Hebrew as a national-educational project; Edward Fram (BGU), How events in sixteenth-century Italy shaped Jewish legal culture in Poland; Efraim Sicher (BGU), Literature of second generation to the Holocaust survivors in Israel and abroad; Meir Chazan (TAU), Polish Jewish immigrants in Palestine, 1924-1926: Encounter, Controversy, Crisis

Session 2. Jewish History II

Rina Benari (Amcha), Recounting a ruined culture; Rivka Parciack (HU), Monuments in memory of the Jews erected in Poland and Israel after the Holocaust; Agata Kondrat (WU), The Jewish garment as a mirror of intercultural contacts

Session 3. Hebrew Literature

Yael Darr (TAU), Who will guide the children? The battle over authority in hegemonic children's literature during the Yishuv era and early statehood of Israel; Zehava Caspi (BGU), Is the political the norm in Israeli theatre?; Monika Stępień (JU), Women write about home: Literary images of post-war Cracow; Agata Kroh (JU), „The Travels and Adventures of Benjamin III” by Sh. Y. Abramovitch (Mendele Mocher Sfarim) and its rendering by Klemens Junosza Szaniawski: The texts of the novel in Hebrew, Yiddish and Polish; Mirosława Bułat (JU), Polish-Jewish intercultural dialogue in the realm of theatre „in the Mirror” of the Yiddish Press 1918-1939)

Session 4. Karaite Studies

Daniel Lasker (BGU), Rabbanism and Karaism in conflict through the generations; Piotr Muchowski (AMU), The betrothal ritual of Polish Karaites; Henryk Jankowski (AMU), Hebrew impact on Karaim; Dorota Smętek (AMU), Findings in Şemuel Kohen's mejuma: the tragedy of King Saul

Session 5. Mysticism

Gideon Bohak (TAU), Jewish magic in the Middle Ages, between Christianity and Islam; Ronit Meroz (TAU), Christian motifs in Zoharic messianism; Ishay Rosen-Zvi (TAU), The birth of the evil inclination (yetzer hara) in rabbinic literature; Tuviah Kwasman (UC), The Zohar and the Artificiality of Language: Gershom Scholem and Zoharic Aramaic

Po zakończeniu konferencji, większość uczestników udała się do Torunia, gdzie w siedzibie Wyższej Szkoły Filologii Hebrajskiej, odbyła się kolejna konferencja, zatytułowana „Bible and Biblical Studies in Human Context” (Torun, 23rd-24th June, 2010). Konferencja ta była połączona z ceremonią oficjalnego otwarcia franciszkańskiej Wyższej Szkoły Filologii Hebrajskiej. W kilkunastu wygłoszonych referatach poruszano zagadnienia dotyczące literatury i archeologii biblijnej, a także historii judaizmu i folkloru żydowskiego.

Przedstawiono m.in. relację z niemiecko-węgierskiego projektu edycji krytycznej Pięcioksięgu Samarytańskiego, a także nowe wyniki badań archeologicznych dotyczących historii Judei. Uczestnicy konferencji z wielkim uznaniem przyjęli powstanie Wyższej Szkoły Filologii Hebrajskiej, która jest jedyną tego rodzaju szkołą wyższą w Europie. Jak podkreślano, poza zadaniami związanym z nauczaniem języków i kultury Żydów, jednym z głównych celów jej działalności jest szerzenia idei dialogu chrześcijańsko-żydowskiego.

Planuje się publikację tomu materiałów pokonferencyjnych.

Referaty wygłoszone w trakcie konferencji:

Shlomo Biderman (TAU), Judaism as a way of life; Yaacov Shavit (TAU), From a secular literal reading to a secular homiletic reading – The Bible in Israeli culture; Stefan Schorch (UH), A critical edition magna of the Samaritan Pentateuch; Rafał Witkowski (AMU), Biblical motifs in several Medieval chronicles; Oded Lipschits (TAU), A new look on the history and archaeology of Judah in the Early Second Temple Period; Witold Tyborowski (AMU), Itti ramanishu, and the person's rights in the Old Babylonian Period; Maciej Münnich (CUL), The scheme of ancient Near Eastern lamentation on the basis of the Babylonian poem „I will Praise the Lord of Wisdom” and the 30th Chapter of the Book of Job; Chaim Cohen (BGU), Evolutions of meanings of Biblical words and terms from ancient times to the present; Ilana Rosen (BGU), Biblical elements in contemporary Israeli folk narrative; Maciej Tomal (WU, JU), Human dimension of Akedah; Teresa Stanek (AMU), Liturgical division of the Torah as the unit delimitation tool. Preliminary remarks; Piotr Zaremba (AMU), Human Being: A Psalmic creature